ជីវិតរបស់អេពីគួរ
ÉPICURE

*– កើតនៅក្នុងឆ្នាំទី-៣ នៃអូឡាំព្យ៉ាដទី-១០៩ ។ ស្លាប់នៅ ឆ្នាំទី-២នៃអូឡាំ-ព្យ៉ាដ ទី-១២៧ , នៅក្នុងជន្មាយុ ៧២ឆ្នាំ ។

អេពីគួរដែលជាមនុស្សម្នាក់នៅក្នុងត្រកូលរបស់ពួកហ្វីឡៃដ៍ មានកំ-ណើតនៅទីក្រុងអាត្មែនក្នុងកម្លងអូឡាំព្យ៉ាដទី-១០៩។ នៅក្នុងអាយុ ១៤ឆ្នាំ, គាត់បានចាប់ផ្តើមសិក្សាអំពីទស្សនវិជ្ជា ។ គាត់បានហាត់រៀនមួយរយៈពេលនៅសា-ម៉ូស, ក្រោមការដឹកនាំរបស់ប៉ម់ហ្វីល-ប្លាតូនីស្យាំង, ក៏ប៉ុន្តែគាត់មិនសូវបានជាចូលចិត្តទ្រិស្តីមនោគមវិជ្ជារបស់បុគ្គលក្រោយនេះប៉ុន្មានទេ។ គាត់បានថយចេញពីសាលារបស់លោកគ្រូម្នាក់នេះទៅ, ហើយក៏មិនបានទទួលយកគ្រូឯណាថ្មីទៀតឡើយ ។ គេបានពោលថាគាត់ធ្លាប់បានបង្ហាត់បង្រៀនក្បួនវេយ្យាករណ៍ ...ក៏ប៉ុន្តែមិនយូរប៉ុន្មានគាត់ក៏មានសេចក្តីធុញថប់នឹងមុខវិជ្ជានេះដែរ ។ គាត់ចូលចិត្តអានសៀវភៅរបស់ដេម៉ូគ្រីត... ដែលគាត់ដកស្រង់ទាញយកចំណុចសំខាន់ៗយកមកសរសេរជាប្រព័ន្ធវិជ្ជាផ្ទាល់របស់គាត់, នៅថ្ងៃក្រោយមក ។

នៅក្នុងអាយុ ៣២ ឆ្នាំ គាត់បានបង្ហាត់បង្រៀនទស្សនវិជ្ជានៅមេតឹឡាំង, បន្ទាប់មកទៀតនៅឡាំសាក ។ ប្រាំឆ្នាំក្រោយមកទៀត, គាត់ក៏បានត្រឡប់មកទីក្រុងអាត្មែនវិញហើយបានបង្កើតបក្សថ្មីមួយនៅទីនោះ ។ គាត់បានទិញចំការមួយយ៉ាងល្អ ដែលគាត់ដាំដំណាំដោយផ្ទាល់ដៃខ្លួនឯង ។ គឺនៅទីនោះហើយដែលគាត់បានបង្កើតសាលារៀនរបស់គាត់។ គាត់មានជីវភាពរស់នៅសុខស្រួលសប្បាយជាមួយនឹងសាវ័ករបស់គាត់ដែលគាត់បង្ហាត់បង្រៀននៅកណ្តាលចំការដោយដើរលេងកំសាន្តនៅក្នុងសួនផង និងធ្វើកិច្ចការច្បារដំណាំបណ្តើរៗផងជាមួយគ្នា ។ គាត់បានឲ្យសិស្សទាំងឡាយទន្ទេញចាំមាត់នូវក្បួនសុភាសិត ដែលគាត់បានសរសេរដោយខ្លួនឯង ។ មនុស្សជាច្រើនណាស់បានមកពីគ្រប់ទិសទីនៃប្រទេសក្រិក, ដើម្បីគ្រាន់តែបានសប្បាយស្តាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់គាត់... ហើយនិងពិចារណាអំពីវត្តមានរបស់គាត់នៅឆ្ងាយពីគេពីឯងកណ្តាលវាលលំហនៃធម្មជាតិ។

អេពីគួរជាមនុស្សម្នាក់ ដែលតែងពោលសំដីស្មោះត្រង់ពីក្នុងដួងចិត្ត ។ គាត់

មានអាការៈស្លូតបូត, សុភាពរាបសារ ព្រមទាំងចេះគួរសមជាមួយនឹងមនុស្សគ្រប់ៗគ្នា, គាត់មានចិត្តសប្បុរសជាមួយនឹងបងប្អូន និងក្រុមមិត្តភ័ក្តិរបស់គាត់ជាពន់ពេកណាស់...រហូតដល់គាត់បានចំណាយពេលវេលារសប់គាត់ស្ទើរតែទាំងអស់ឲ្យពួកអ្នកទាំងនេះ, ហើយតែងផ្តល់ឲ្យពួកគេនូវអ្វីៗទាំងប៉ុន្មានដែលគាត់មាននៅក្នុងខ្លួន ។ គាត់បានផ្តែផ្តាំជាពិសេសឲ្យ ពួកសាវ័ករបស់គាត់មានចិត្តមេត្តាករុណាជាពិសេសជាមួយនឹងឈ្នួលបម្រើ ។ ខ្លួនគាត់វិញតែងមានសប្បុរសធ៌មជាមួយនឹងឈ្នួលបម្រើរបស់គាត់លើសពីនរណាៗទាំងអស់ ។ គាត់អនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកទាំងនេះបានរៀនសូត្រទទួលចំណេះវិជ្ជា, ដោយខ្លួនគាត់យកចិត្តទុកដាក់ធ្វើជាគ្រូហាក់ដូចជាពួកគេជាសាវ័ករបស់គាត់ដូច្នោះដែរ ។

អេពីគួររស់នៅគ្រប់ពេលវេលា ដោយបរិភោគតែនំបុ័ងហើយនិងទឹកព្រមទាំងបន្លែផ្លែឈើដែលមាននៅក្នុងសួនរបស់គាត់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ជួនកាលគាត់និយាយប្រាប់ទៅកូនចៅគាត់ដូច្នេះថា ៖ « ចូរយកទឹកដោះគោនិងហ្វ្រូម៉ាសឲ្យខ្ញុំខ្លះៗដើម្បីខ្ញុំអាចទទួលទានឆ្ងាញ់នៅពេលណាដែលខ្ញុំចង់» ។ នេះហើយ, ឡាអ៊ែរគ់ពោ-ល, ជាជីវិតរបស់មនុស្សម្នាក់ ដែលអ្នកផងតែងនឹកស្មានថាមានកម្មសិទ្ធក្រាស់ក្នុងកាមតណ្ហានិងក្នុងសភាពឆ្ងាញ់ ។

សីសេរ៉ុង, នៅក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់ដែលមានចំណងជើងថា «ទុស្ស-គូឡាន» បានពោលថា ៖ « ឱ! អេពីគួរជាជនមួយរូបដែលចេះរស់នៅ ដោយសឹងតែគ្មានរបស់អ្វីទាំងអស់ ! » ។

ពួកសាវ័ករបស់អេពីគួរគ្រប់ៗរូប តែងតែរស់នៅដោយយកតម្រាប់តាមការបរិភោគក្រៀមក្រោះនិងសីលធ៌មអត់ធ្មត់ដទៃទៀតរបស់លោកគ្រូខ្លួន ។ ពួកគេរស់នៅដោយសារតែបន្លែហើយនិងទឹកដោះដូចតែគាត់ដែរ ។ មានពួកអ្នកខ្លះក៏ទទួលទានស្រាក្រហមបន្តិចបន្តួចទៅ...ប៉ុន្តែពួកអ្នកឯទៀតទាំងអស់ផឹកតែទឹកប៉ុណ្ណោះ ។ អេពីគួរមិនបានចង់ឲ្យពួកគេដាក់ប្រាក់រួមជាមួយគ្នាឲ្យដូចជាពួកសាវ័ករបស់ពីតាគ័រនោះឡើយ.. ពីព្រោះគាត់យល់ថាអំពើនេះគ្រាន់តែជាការមិនទុកចិត្តគ្នាឯងតែប៉ុណ្ណោះ គឺពុំមែនជាការរួបរួមដោយស្មោះសរជាមួយគ្នានោះឡើយ ។

គាត់មានជំនឿថាគ្មានអ្វីដែលថ្លៃថ្នូរខ្ពង់ខ្ពស់ជាងការរៀនសូត្រអំពីទស្សនវិជ្ជានោះទេ ។ ពួកយុវជនគួរតែហាត់រៀនពីក្មេងឲ្យហើយទៅ ...ចំណែកពួកមនុស្សចាស់វិញមិនត្រូវនឿយណាយនឹងមុខវិជ្ជានេះទាល់តែសោះ ...ដោយហេតុថាគោលបំណងធំរបស់មនុស្សទាំងអស់គ្នានៅលើផែនដីនេះ, គឺស្វែងរកសេចក្តីសុខសប្បាយតែប៉ុណ្ណោះឯង ។ គឺទីដៅនេះហើយដែលមនុស្សត្រូវតែខំប្រឹងស្រវាឈោង ។

សុភមង្គលដែលពួកទស្សនវិទូទាំងអស់ពោលអធិប្បាយ គឺជាសុភមង្គលដែលបានមកពីធម្មជាតិ... ពោលគឺជាសេចក្ដីសុខក្សេមក្សាន្តមួយដែលគេអាចរកបាននៅក្នុងជាតិនេះ ដោយសារតែការប្រើកម្លាំងឥទ្ធិពលពីធម្មជាតិទាំងស្រុង ។ សេចក្ដីសុខសប្បាយនៅក្នុងលោកិយនេះ, ចំពោះអេពីគួរ គឺពុំមែនឋិតនៅក្នុងអំពើស្រួលស្រណុកនៃកាមតណ្ហា ឬក៏ការផឹកស៊ីឆ្ងាញ់ពិសារនោះឡើយ ក៏ប៉ុន្តែឋិតនៅក្នុងអារម្មណ៍ស្ងប់ស្ងៀមគ្មានសេចក្ដីទុក្ខខ្វល់ខ្វាយហើយនិងសុខភាពនៅក្នុងអង្គប្រាណ ។ គាត់គ្មានគំនិតអ្វីទៀតទេក្នុងការស្វែងរកសម្បត្តិទ្រព្យដ៏កំពូល, ក្រៅតែពីការរកឲ្យបានរបស់ទាំងពីរខាងលើនេះនៅក្នុងពេលជាមួយគ្នា ។

គាត់បានបង្ហាត់បង្ហាញឲ្យឃើញថា សីលធ៌មជាឧបករណ៍មួយដ៏មានកម្លាំងសក្ដិសិទ្ធជាទីបំផុតដើម្បីស្វែងរកសុភមង្គលឲ្យជីវិត គឺពីព្រោះដោយហេតុថាគ្មានអ្វីដែលធ្វើឲ្យមនុស្សរស់បានសុខសប្បាយជាងការរស់នៅដោយទៀងត្រង់នៅក្នុងសេចក្ដីសុច្ចរិតយុត្តិធ៌មនោះទេ, ដោយគ្មានអ្វីត្រូវបន្ទោសខ្លួនឯង, ដោយគ្មានបានប្រព្រឹត្តអកុសលកម្មឬឧក្រិដ្ឋកម្ម, ដោយគ្មានបានបំផ្លិចបំផ្លាញផលប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃ, ដោយធ្វើអំពើល្អឲ្យបានយ៉ាងច្រើនបំផុតដែលគេអាច ធ្វើទៅបាន, ហើយនៅចុងចប់, ដោយចៀសវាងកុំខកខានក្នុងការបំពេញករណិយកិច្ចជានិច្ចជាកាលចំពោះជីវិតរស់នៅ ។ គាត់បានទាញសេចក្ដីសន្និដ្ឋានអំពីគំរោងទ្រិស្ដីខាងលើនេះថា ៖ គឺមានតែជនដែលរស់នៅក្នុងសេចក្ដីសុច្ចរិតយុត្តិធ៌មតែប៉ុណ្ណោះទេដែលអាចរស់នៅបានដោយសុខសប្បាយ, ដូច្នេះសីលធ៌ម ឬ កុសលធ៌មជារបស់ចាំបាច់ត្រូវតែមាននៅក្នុងជីវិតមួយដែលប្រកបដោយសេចក្ដីសុខ ។

គាត់មិនដែលមានការហត់នឿយ ក្នុងការពោលថ្លែងសរសើរអំពីការចេះរស់នៅដោយសេចក្ដីអត់ធ្មត់ និងចេះតមចំពោះចំណីអាហារណាដែលឲ្យទុក្ខទោស, ដែលជាលក្ខណ្ឌមួយដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យមានមនុស្សមានអារម្មណ៍នឹងន់អាចថែរក្សាសុខភាពល្អនៅក្នុងខ្លួន ...មិនត្រិមតែប៉ុណ្ណោះសោតអាចកែខៃធ្វើឲ្យមានកម្លាំងកំហែងបរិបូរណ៍មកវិញទៀតផងនៅពេលណាដែលអង្គកាយធ្លាក់ចុះទន់ខ្សោយ ។ គេត្រូវចេះរស់នៅ, គាត់ពោល, ដោយមានរបស់របរតិចតួចបំផុតនៅក្នុងខ្លួន, នេះហើយជាទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ធំបំផុត និងដ៏ល្អប្រសើរបំផុតដែលគេអាចរកបាន។ ដោយហេតុថាម្ហូបម្ហារធម្មតាបំផុតធ្វើឲ្យយើងបានទទួលសភាពឆ្ងាញ់ជាងម្ហូបដ៏អស្ចារ្យនោះទៅទៀត កាលណាយើងឃ្លាន ដូចពាក្យដែលថា «ឃ្លានឆ្ងាញ់ ស្រឡាញ់ល្អ»... គេក៏អាចមានសុខភាពដ៏ល្អប្រសើរផងដែរ កាលណាគេរស់នៅក្នុងសភាពធម្មតាជាទីបំផុត។ នៅពេលនោះ គេគ្មានខួរក្បាលវិវរវល់ខ្វល់ខ្វាយ, គេមានតែចិត្តថ្លើមបរិសុទ្ធ, ដួងព្រលឹងស្ងប់ស្ងៀម, គំនិតមានសេរី... ហើយគេអាចស្គាល់ការរីក

រាយសប្បាយក្នុងការប្រឹងប្រែងស្វែងរកការពិតថែមទៀត... ពោលគឺការស្វែងរកធ្វើអំពើណាដែលគួរធ្វើ ... ជាជាងការធ្វើអំពើណា ដែលប្រកបដោយអកុសល-ធម៌ ។ គាត់បានពោលបន្ថែមទៀតថា, ការជប់លៀងដែលគេធ្វើម្តងម្កាលតែងផ្តល់នូវការរីករាយសប្បាយជាងការស៊ីផឹកញឹកញាប់.. ហើយមនុស្សយើងតែងមានលទ្ធភាពចេះអត់ទ្រាំចំពោះសេចក្តីអភ័ព្វក្នុងវាសនា បើកាលណាគេចេះរស់នៅសប្បាយក្នុងសេចក្តីក្រទុរគត់, តែជាមួយរបស់របរបន្តិចបន្តួចដែលជាសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់នៃធម្មជាតិ, ជាជាងកាលណាគេរស់នៅក្នុងសេចក្តីសំបូរហូរហៀរនិងក្នុងសេចក្តីអំនួតរងរឿង ។

គេគួរតែប្រយ័ត្នប្រយែងមែនទែន, គាត់ពោលបន្ថែម, ចៀសវាងអំពើអបាយ-មុខដែលធ្វើឲ្យអង្គកាយធ្លាក់ខ្សោយ ហើយនិងធ្វើឲ្យស្មារតីភ្លេចភ្លាំងភាន់វង្វេង ។ ហើយបើទោះចំពោះសេចក្តីសប្បាយដ៏ប្រសើរឯណា ដែលមនុស្សគ្រប់គ្នាត្រេកត្រអាលចង់ស្រវាឱបក្តី, ក៏គេត្រូវចៀសវាងចេញឆ្ងាយ, កាលណាបើគេថ្លឹងសេចក្តីទុក្ខលំបាក ដែលជាលទ្ធផលវាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរហួសពេកជាងសភាពរីករាយដែលគេត្រូវបានទទួល ។ ផ្ទុយទៅវិញគេគួរតែចេះអត់ទ្រាំក្នុងការលំបាក បើកាលណាលទ្ធផល ដែលហុចមកវាមកជាមួយគ្នានឹងសេចក្តីសុខសប្បាយដ៏មហាប្រ-សើរ ហួសពីសេចក្តីទុក្ខវេទនាដែលគេបានឆ្លងកាត់ ។

ជំនឿរបស់គាត់មួយ ដែលមានសភាពផ្ទុយគ្នាពីជំនឿរបស់ពួកសេរីណាអ៊ីក... គឺសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស, ឬសភាពស្ពឹកស្ងោកងុយគឺជាសុភមង្គលជានិច្ចនិរន្តរ៍, ចំណែកសេចក្តីសប្បាយខាងផ្នែកបញ្ញាស្មារតី តែងតែមានន័យជ្រៅទូលំទូលាយជាងសេចក្តីសប្បាយខាងផ្នែកអង្គកាយ ។ គឺពីព្រោះថា, គាត់ពោល , អង្គកាយទទួលដឹងឮតែពីសេចក្តីឈឺចាប់បច្ចុប្បន្ន, រីឯបញ្ញាស្មារតីវិញ ទទួលដឹងឮអំពីសេចក្តីឈឺចាប់ដែលកើតមានឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលផង, ក្នុងអតិតកាលផង, ក្នុងអនាគតកាលថែមទៀត ។ (ក.ក.ន. ៖ ថ្ងៃក្រោយមក, នៅក្នុងសតវត្សរ៍ ទី-២០ អ្នកប្រាជ្ញអាល្លឺមង្គម្នាក់ឈ្មោះហៃដាក់គ្នើរ – Heidegger – បានសរសេរតាមទ្រិស្តីរបស់អេពីគួរថា ៖ មនុស្សយើងគឺជាសត្វលោកដែលរស់នៅក្នុងទីឋានឆ្ងាយៗ ពោ-លគឺរស់នៅក្នុងអតិតកាលផង, និងក្នុងអនាគតកាលផង... ក៏ប៉ុន្តែមិនសូវជាបានរស់នៅក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះទេ ... L'homme, c'est l'être des lointains –) ។

អេពីគួរបានយល់ថាព្រលឹងរបស់យើងក៏មាននិស្ស័យនិងលក្ខណៈជាអង្គកាយផងដែរ គឺដោយហេតុថាព្រលឹងនេះឯងដែលបណ្តាលឲ្យអង្គកាយមាន-ចលនា។ គឺថាព្រលឹងនេះឯងបានចូលរួបរួមជាមួយនឹងអង្គកាយក្នុងការសប្បាយក៏ដូចជាក្នុងសេចក្តីទុក្ខវេទនាខ្វះខាត ឬក្នុងពិការភាព ។ គឺព្រលឹងនេះឯងដែល

បានធ្វើឲ្យយើងភ្ញាក់ឡើងក្រញាងក្នុងនាទី ដែលយើងកំពុងនិទ្រាលក់ស្កប់ស្កល់ ។ នៅទីបំផុត, គឺព្រលឹងនេះហើយដែលបានញ៉ាំងឲ្យរូបយើងដូរព័ណសំបុរយោង ទៅតាមចលនាផ្សេងៗ ។ គាត់បានពោលបញ្ជាក់ថា ៖ បើសិនជាព្រលឹងពុំមានលក្ខណៈនិស្ស័យជាអង្គកាយនោះទេ... នោះច្បាស់ជាព្រលឹងគ្មានអ្វីទាក់ទងជាមួយនឹងខ្លួនប្រាណសោះឡើយ។

Tangere enim ettangi, nisi corpus, nula potest res.

គាត់បានសន្មត់ថាព្រលឹងគឺគ្មានអ្វីក្រៅតែអំពីវត្ថុធាតុម្យ៉ាងយ៉ាងស្តើងហើយស្រាលដែលមានពាសពេញនៅក្នុងខ្លួនយើង...ហើយដែលមានថានៈជាអវយវៈរបស់យើងផងដែរប្រហែលគ្នានឹងដៃជើង ឬក៏ក្បាលរបស់យើង ។ ម្ល៉ោះហើយគាត់ក៏បានទាញសេចក្តីថា ៖ កាលណាអង្គកាយរបស់យើងស្លាប់, ព្រលឹងក៏ត្រូវស្លាប់ជាមួយគ្នាដែរ ។ នៅពេលនោះ, ព្រលឹងនឹងត្រូវរលាយបាត់ដូចជាផ្សែងទឹកហើយក៏គ្មានមនោសញ្ចេតនាអ្វីបន្តិចបន្តួចសោះនៅក្នុងខ្លួនរបស់យើង ។ ដូច្នេះទៅសេចក្តីស្លាប់មិនមែនជារបស់មួយដ៏អាក្រក់សាមាន្យនោះទេ ៖ ដោយហេតុ-ថាសេចក្តីល្អនិងសេចក្តីអាក្រក់ វាឋិតនៅក្នុងមនោសញ្ចេតនាតែប៉ុណ្ណោះឯង ។ ម្ល៉ោះហើយ, ដោយសេចក្តីស្លាប់មានន័យថាជាការបាត់បង់នូវមនោសញ្ចេតនានៅពេលនោះ, សេចក្តីស្លាប់ក៏គ្មានទំនាក់ទំនងអ្វីជាមួយនឹងរូបយើងផងទេ... ពីព្រោះយើងមិនដែលបានធ្វើអ្វីរួបរួមចូលគ្នា ជាមួយនឹងសេចក្តីស្លាប់ម្តងណាទេ ។ ពោល, កាលណាយើងនៅរស់, វាឥតនៅទីនោះទេ, ហើយកាលណាបើវាមកដល់វិញ, យើងក៏លែងនៅទីនោះទៅហើយ ។ តាមដោយសេចក្តីពិត, តាំងពីយើងបានកើតមកនៅលើភពផែនដីនេះ... គឺជាការធម្មតាពេកណាស់ដែលយើងតែងតែចង់រស់នៅដោយទាញយកសេចក្តីសុខសប្បាយឲ្យបានច្រើនជាទីបំផុត ។ ក៏ប៉ុន្តែគេមិនត្រូវចចេសចង់នៅទីនោះទៀតទេ, ក៏ដូចតែមនុស្សម្នាក់ដែលបានបរិភោគឆ្អាញ់រួចហើយក៏មិនត្រូវចចេសចង់អង្គុយនៅកន្លែងតុម្ហូបតទៅទៀតដែរ ។

(<u>កកន</u> ៖ ទ្រិស្តីនៃសេចក្តីស្លាប់របស់អេពីគួរត្រូវបានស្រង់យកចេញមកពីលទ្ធិព្រះពុទ្ធសាសនា ...ថ្វីបើទ្រិស្តីទាំងពីរនេះមានសេចក្តីអធិប្បាយខុសប្លែកគ្នាបន្តិចបន្តួចក៏ដោយ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់បានថ្លែងថាសេចក្តីស្លាប់ជារបស់មួយដ៏ទៀងទាត់ ឬជាសេចក្តីចាំបាច់...ចំណែកអេពីគួរបានពោលថាសេចក្តីស្លាប់មិនមែនជារបស់មួយដ៏អាក្រក់នោះទេ ...។ ក៏ប៉ុន្តែទ្រិស្តីទាំងពីរបានអះអាងថា សេចក្តីស្លាប់គឺជាការបាត់បង់នូវមនោសញ្ចេតនា។ សូមអានអំពីសេចក្តីអធិប្បាយនៃសេចក្តីស្លាប់នៅក្នុងធម៌ព្រះពុទ្ធ ៖ **អចិរំ វតយំកាយោ,** ឱ! កាយនេះមិនយូរសោះឡើយ , **បឋវឹ អធិសេស្សតិ,** នឹងដេកសង្កត់លើផែនដី, **ឆុឌ្ឌោអបេតវិញ្ញាណោ ,** មានវិញ្ញាណ

ទៅប្រាសហើយបុគ្គលនឹងចោលនៅ , **និវត្តំ ខកលិង្គំ ,** បីដូចជាអង្កត់ឱសរកប្រយោជន៍គ្មាន)។

❑

អេពីគួរបានពោលថា ៖ មនុស្សយើងដោយភាគតិចតួចណាស់ដែលចេះទាញយកប្រយោជន៍ពីជីវិត ។ ហើយគាត់ពោលថាមនុស្សគ្រប់ៗគ្នាតែងតែមើលស្រាលចំពោះស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នដែលគេកំពុងតែរស់នៅ ។ ម្ល៉ោះហើយមនុស្សម្នាក់ៗចេះតែនឹកស្មានស្រមៃ ឬ មានគោលប្រាថ្នាថាគេនឹងបានរស់ក្សេមក្សាន្តទៅថ្ងៃមុខ , ក្នុងរំពេជនោះ, ក៏ស្រាប់តែសេចក្តីស្លាប់បានមកដល់ ...នៅចំពេលមួយដែលគេមិនទាន់បានសម្រេចគោលបំណងអ្វីទាំងអស់, ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យជីវភាពរបស់មនុស្សជួបប្រទះនឹងសេចក្តីអភ័ព្វដល់ម្ល៉េះ ។ ម្ល៉ោះហើយគ្មានអ្វីដ៏ត្រឹមត្រូវនិងដ៏មានប្រយោជន៍ជាងការរស់ឲ្យបានសប្បាយ នៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះទេ... ដោយមិនបាច់គិតពីអនាគតវែងឆ្ងាយ ។ ពោល, គេមិនត្រូវរាប់ពីសេចក្តីសុខនៃជីវិតមួយដោយសារតែគេមានអាយុវែងនៅលើផែនដីនេះទេ... គឺត្រូវរាប់តាមអាការៈសប្បាយនិងរសជាតិឆ្ងាញ់ពិសារដែលយើងបានភ្លក្សនោះវិញ ។ ជីវិតមួយខ្លីដែលគេបានប្រទះការសប្បាយ, គាត់ពោល, វាប្រសើរជាងជីវិតមួយវែងដែលគេប្រទះនឹងសេចក្តីធុញថប់។ គឺរសជាតិឆ្ងាញ់ពិសារនៅក្នុងម្ហូបអាហារដែលយើងតែងស្វែងរក... មិនមែនចំនួនសាច់ទាំងដុំៗដែលគេរៀបចំមិនបានល្អនោះទេ ។ បើយើងគិតថាបន្ទាប់ពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ, យើងនឹងបាត់បង់នូវអាការៈសប្បាយហើយនិងសភាពចំណោញទាំងប៉ុន្មាននៅក្នុងជីវិត, ជារៀងរហូតតទៅ... យើងក៏គួរតែគិតពិចារណាផងដែរថាកាលពីមុនពេលដែលយើងកើតមក, យើងក៏មិនបានប្រាថ្នាមកស្វែងរកសភាពឆ្ងាញ់អស់ទាំងនេះទេ... ម្ល៉ោះហើយនៅពេលដែលយើងស្លាប់ទៅ, យើងក៏ច្បាស់ជាគ្មានចំណង់សប្បាយក្នុងរឿងស៊ីចុកបុកទំពារបែបនេះតទៅទៀតដែរ ។

គឺជាសេចក្តីទន់ខ្សោយមួយដ៏ធំដែលមនុស្សត្រូវខ្លាចអំពីអ្វីៗដែលគេនិយាយពីឋាននរក ។ រឿងទុក្ខវេទនារបស់តង់តាល, ស៊ីស៊ីហ្វ, ទីទី, និងពួកក្រុមនារីដាណៃយ៉ាដ, គឺសុទ្ធសឹងជារឿងព្រេងកំប្លែងដែលគេបង្កើតមកមួយសេរី, ដើម្បីធ្វើការបំភ័យនិងជំរុញឲ្យមនុស្សបានស្គាល់តណ្ហានិងសេចក្តីរំភើបតក់ស្លុតដែលបណ្តាលឲ្យពួកគេភាន់ភាំងវង្វេងស្មារតី និងឈឺចាប់វេទនានៅក្នុងជាតិនេះ ។ នៅទីបំផុត, មនុស្សយើងគួរតែរលាស់ចោលឲ្យអស់នូវជំនឿនិងសេចក្តីតក់ស្លុតដូចខាងលើនេះដែលគ្មានលទ្ធផលអ្វី, ក្រៅតែពីបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សេចក្តី

សម្រាកនិងសភាពស្រណុកក្សេមក្សាន្តនៃជីវិតរបស់ពួកគេតែប៉ុណ្ណោះ ។

គាត់បានយល់ថាសេរីភាពរបស់មនុស្សគឺឋិតនៅទាំងស្រុងក្នុងការមិនរវីរវល់ខ្វល់ខ្វាយឬការគ្មានជំនឿ ។ គាត់បានទាត់ចោលនូវបញ្ញាវាសនាកម្ម។ គាត់បានពោលថារឿងទស្សន៍ទាយរបស់ហោរាជារឿងមួយដែលគ្មានប្រយោជន៍... ពីព្រោះគ្មាននរណាម្នាក់ដែលដឹងមុនអំពីអ្វីៗដែលត្រូវកើតឡើងនៅអនាគតនោះទេ, ពី-ព្រោះរឿងអនាគតកាលជារឿងជំពាក់ជំពិនជាមួយនឹងការរវើរវាយនិងចិត្តសាវារបស់មនុស្សជាតិ,ហើយរឿងអស់ទាំងនេះគ្មានបុព្វហេតុអ្វីដ៏ជាចាំបាច់នោះទេ ។

អេពីគួរតែងបានផ្តល់ភាពឧត្តុង្គឧត្តមជានិច្ចដល់ព្រះជាម្ចាស់ ។ គាត់តែងចង់ឲ្យអ្នកផងមានសេចក្តីគោរពកោតខ្លាចព្រះជាកំពូល ។ គាត់បានហាមប្រាមជាដាច់ខាតមិនឲ្យនរណាម្នាក់យល់ថា គាត់បានមាក់ងាយអំពីឋានសួគ៌ឋានសុខនិងសភាពអមតៈរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ មនុស្សដែលមិនជឿព្រះ, គាត់ពោល, ពុំមែនជាជនណាដែលបានទាត់ចោលនូវព្រះនិងទេព្តា ដែលប្រជាពលរដ្ឋបានស្រឡាញ់ផ្កាប់មុខនោះឡើយ ។ មនុស្សដែលមិនជឿព្រះគឺជាជនណាដែលបានយកអំពើស្មោកគ្រោក និងលក្ខណៈទន់ខ្សោយរបស់ពួកខ្លួនយកទៅធ្វើយសសក្តិឲ្យព្រះនិងទេព្តាខ្ចីពាក់ធ្វើជាសម្លៀកបំពាក់ ។

គាត់បានយល់ថាព្រះជាម្ចាស់គួរតែឲ្យយើងគោរពកោតខ្លាច ដោយសារតែគុណធម៌និងធម្មជាតិដ៏ល្អរបស់ទ្រង់នោះក៏គ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ហើយយើងត្រូវសំដែងស្វាមីភក្តិចំពោះព្រះក៏ដោយសារបុព្វហេតុតែប៉ុណ្ណោះឯង, ពុំមែនដោយសារការខ្លាចទោសពិន័យ... ឬក៏ការចង់បានគាប់គួរឬបានប្រយោជន៍ពីព្រះនោះឡើយ ។ គាត់បានចោទប្រកាន់ជំនឿអកុសលដែលធ្វើឲ្យមនុស្សស្រវឹងវង្វេង... ហើយដែលជាធម្មតា គឺជាល្បិចកលល្បសម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋកម្មយ៉ាងសែនសាហាវនៅក្នុងអរិយធម៌របស់មនុស្សជាតិ ។

សាសនាដែលគាត់បានកើតមកជាមួយ ពុំបានលើកលែងឲ្យព្រះនូវទោសកំហុសនិងសេចក្តីទន់ខ្សោយរបស់មនុស្សនោះទេ ។ ចំពោះគាត់វិញ, គាត់តែងយល់ថាព្រះជាម្ចាស់គឺជាពួកអ្នកមានបុណ្យ ដែលមានវិមាននៅឋានដ៏ល្អប្រសើរ ។ ដែលនៅទីនោះ គេមិនដែលឃើញមានភ្លៀង, មានខ្យល់ព្យុះ, មានធ្លាក់ទឹកកកអ្វីឡើយ ... ពេលនៅជុំវិញព្រះមានតែខ្យល់រំភើយនិងពន្លឺភ្លឺថ្លៃសជាអចិន្ត្រៃហើយព្រះអង្គទ្រង់គិតតែពីក្រេបជញ្ជក់សេចក្តីសុខក្សេមក្សាន្ត និងសុភមង្គលគ្មានទីចប់របស់ទ្រង់តែប៉ុណ្ណោះ ។

គាត់តែងបានបញ្ចៀសពីព្រះនូវលក្ខណៈនៃសាមញ្ញជនធម្មតាដែលតែងតែធ្វើឲ្យមនុស្សយើងមានការឆ្គាំឆ្គងឬសេចក្តីអៀនខ្មាស់ ។ គាត់បានជឿថាព្រះគ្មាន

ការទាក់ទងជាមួយនឹងសុភមង្គលរបស់មនុស្សទេ, ទ្រង់ពុំមានលទ្ធភាពស្គាល់ពីសេចក្តីរំភើបទាក់ទងជាមួយនឹងអំពើល្អ ឬក៏អំពើអាក្រក់របស់មនុស្សណាម្នាក់ដែរ ។ គាត់មានជំនឿថាប្រសិនបើព្រះសម្រេចចុះមកចាត់ចែងនៅក្នុងរឿងសេចក្តីសុខទុក្ខរបស់មនុស្ស ឬក៏មករវីរវល់ក្នុងរឿងរដ្ឋាភិបាលនៃពិភពលោក ... នោះឋានសួគ៌និងឋានសុខរបស់ទ្រង់នឹងត្រូវចប់ត្រឹមណោះហើយ... ពោលឋានព្រះអង្គនឹងក្លាយទៅជាឋាននៃសេចក្តីកង្វល់កង្វាយ ។

គាត់ក៏បានទាញសេចក្តីបញ្ចប់អំពីគំហើញអស់ទាំងនេះថា ៖ រឿងបន់ព្រះសំពះទេព្តា, រឿងអធិដ្ឋាននិងរឿងធ្វើពលិកម្មសក្ការៈបូជា, ជារឿងឥតប្រយោជន៍ជាពន់ពេកកន្លង ។ គ្មានបុណ្យអ្វីដែលត្រូវស្នើរសុំពីព្រះ, គ្មានគួរអ្វីដែលគេត្រូវទៅលត់ជង្គង់ថ្វាយបង្គំនៅចំពោះរានទេព្តាឬអ្នកតា ទាក់ទងនឹងរឿងគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗដែលធ្លាក់មកលើរូបយើងទាំងអស់គ្នានោះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែគេគួរតែសម្លឹងមើលអំពីបុព្វហេតុអស់ទាំងនេះដោយចិត្តស្ងប់ស្ងៀម, ប្រាស់ចាកនូវសេចក្តីរំភើបភ្ញាក់ផ្អើលក្នុងអារម្មណ៍វិញល្អជាជាង ។

គាត់បានពោលបន្ថែមថាមិនមែនបញ្ញាញាណរបស់មនុស្សនោះទេ ដែលបានបង្កើតព្រះនិងទេព្តានៅក្នុងសតិអារម្មណ៍របស់ខ្លួន ក៏ប៉ុន្តែគឺការភ័យខ្លាចដែលមនុស្សគ្រប់រូបតែងមានចំពោះស្រមោលស្ងៀមស្ងាត់ទាំងនេះ នៅក្នុងការយល់សប្តិយល់សួងរបស់ខ្លួន ។ ពីព្រោះនៅក្នុងពេលសុបិន្ត, មនុស្សតែងឃើញខ្មោចដែលមានទំហំធំស្កឹមស្កៃមកយាយី ។ ខ្មោចព្រាយក្នុងអារម្មណ៍ទាំងនេះតែងធ្វើការគំរាមកំហែងមកលើរូបយើង ដោយមានរូបរាងអង់អាចនិងទឹកមុខកាចសាហាវអស្ចារ្យ ។ គេឃើញខ្មោចទាំងនេះមានយុទ្ធសិល្បបង្កើតអព្ភូតហេតុចម្លែកៗ, ហើយដោយគេឃើញខ្មោចទាំងនេះត្រឡប់មកវិញគ្រប់កាលសម័យ, មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះដោយមានហេតុភេទចម្លែកជាប់មកជាមួយផង, ដោយគេមិនបានដឹងថាបណ្តាលមកពីរឿងអ្វី, ម្ល៉ោះហើយ, មនុស្សដែលមិនបានជាគិតពិចារណា លុះបានឃើញដំណើរដ៏ទៀងទាត់របស់ព្រះអាទិត្យនិងព្រះច័ន្ទនិងផ្កាយនានា ក៏បាននឹកម៉ៃថាខ្មោចព្រាយក្នុងការស្រមៃ អស់ទាំងនេះជាអ្នកមានបុណ្យអមតៈប្រកបដោយមហិទ្ធិឫទ្ធិដ៏មហិមា ។ ពួកគេក៏បានចាត់ទុកខ្មោចឬយក្សអស់ទាំងនេះថាជាព្រះនិងជាទេព្តា-ព្រះអង្គព្រះឥន្ទនៅចំកណ្តាលមេឃតែម្តង...ហើយគឺព្រះអង្គទាំងនេះឯងដែលបានបង្កើតឲ្យមានរន្ទះបាញ់, មានផ្លេកបន្ទោរ, ភ្លៀងផ្គរ, ខ្យល់, ព្រឹល, ទឹកកកធ្លាក់ ៖ ពួកគេក៏បានតែងតាំងព្រះទាំងឡាយឲ្យធ្វើជាអធិបតីនៃរដ្ឋាភិបាលដ៏មហាស្ចារ្យនៃចក្រភពតែម្តង ។ អ្វីៗដែលជាអព្ភូតហេតុដ៏សម្បើមៗ ដែលគេមិនដឹងឫសគល់ក៏ពួកគេលើកថ្វាយព្រះទាំងអស់ ។ គឺមកពីបុព្វហេតុដូច្នេះហើយ,

បើយោងតាមយោបល់របស់អេពីគួរ, ដែលគេឃើញមានវានទេវ្តា និងតួបរិហារសម្រាប់ថ្វាយបង្គំព្រះនៅគ្រប់ទីកន្លែង ។ គាត់បានយល់ថាពិធីរថ្វាយបង្គំព្រះគឺមានដើមកំណើតអំពីការភ័យតក់ស្លុតដោយខុសទំនងដូច្នេះឯង ។

អំពីឋានសួគ៌និងឋានសុខដែលព្រះអង្គ-ព្រះឥន្ទបានតាំងទីលំនៅដ្ឋាន, អ្នកនិពន្ធលូក្រែស ដែលបានយកមកនោសញ្ចេតនារបស់អេពីគួរធ្វើជាគំរូបានពោលថាគេមិនត្រូវស្រមើស្រមៃអ្វីអំពីឋានប្រសិទ្ធិអស់ទាំងនេះថាមានទំនាក់ទំនងអ្វីជាមួយគ្នានឹងវាំងប្រាសាទដែលយើងបានឃើញនៅលើផែនដីនេះឡើយ ៖ គឺពីព្រោះថាព្រះជាវត្ថុធាតុម្យ៉ាងដ៏សែនស្រាល ដែលមិនអាចចូលមកលាយឡំជាមួយនឹងចូលជាមួយវិញ្ញាណរបស់យើងបានឡើយ... ពោលគឺយើងមិនអាចសម្លឹងមើលព្រះឃើញតាមដោយបញ្ញាស្មារតីរបស់យើងនោះផងទេ ។ ម្ល៉ោះហើយគឺជាការចាំបាច់, ឋានបរមសុខអស់ទាំងនេះបានសាងសង់ឡើងស៊ីដងស៊ីផ្ទៃតែជាមួយ នឹងធម្មជាតិរបស់ពួកបុគ្គល ដែលរស់នៅទីកន្លែងប្រសិទ្ធិនោះតែប៉ុណ្ណោះឯង ។

❑

ពួកទស្សនវិទូទាំងអស់មានមតិយល់ស្របជាមួយគ្នាថា ៖ បើយោងតាមដំណើរធម្មតាសុទ្ធសាធរបស់ធម្មជាតិ, វាគ្មានរបស់អ្វីមួយដែលថាមិនកើតចេញពីរបស់អ្វីមួយទៀតនោះទេ, ហើយអ្វីមួយដែលមានរូបរាងឡើងរួចហើយក៏មិនអាចរលត់រលាយបាត់សូន្យសោះធេងទាំងស្រុងទៅវិញដែរ ។ ការពិសោធន៍បានឲ្យយើងដឹងថា អង្គកាយអ្វីមួយតែងបានត្រូវសង់ឡើងដោយកំទេចនៃអង្គកាយផ្សេងៗដទៃទៀត, ម្ល៉ោះហើយជាលទ្ធផលចុងចប់ទៅ, អង្គកាយនានាទាំងអស់តែងតែមានប្រធានរួមជាមួយគ្នា... ដែលយើងច្រើនតែហៅថាវត្ថុធាតុដើម ។

វាមានការប៉ះទង្គិចមតិគ្នាជាច្រើនដើម្បីគ្រាន់តែចង់ដឹងថាអ្វីទៅ ដែលជាវត្ថុធាតុដើម ។ យោងតាមយោបល់របស់អេពីគួរ, វត្ថុធាតុដើមសុទ្ធសឹងតែជាអាតូម ឬកំទេចតូចៗបំផុតដែលគេមិនអាចបំបែកបាន ហើយដែលអេពីគួរយល់ថាជាប្រភពដើមនៃគ្រប់អង្គកាយទាំងអស់...។ ពោលអ្វីៗទាំងអស់នៅក្នុងធម្មជាតិគឺត្រូវបានសាងសង់ឡើងដោយប្រព័ន្ធនៃអាតូម ។

ក្រៅតែពីអាតូម, គាត់បានសន្មត់ថាមានវត្តមាននៃរបស់មួយទៀតដែលគេហៅថាលំហ ។ តាមពិតលំហពុំមែនជាវត្ថុធាតុដើម... ហើយក៏ពុំមែនជាប្រព័ន្ធនៃអង្គកាយនានានោះឡើយ ។ អេពីគួរគ្រាន់តែចាត់ទុកថាលំហជាប្រភពដើមនៃចលនាតែប៉ុណ្ណោះឯង, គឺដោយហេតុថា, អេពីគួរពោល, បើគ្មានលំហតូចៗ ឬស-

ភាពឃ្លាតគ្នារវាងអង្គកាយនិងអង្គកាយ នៅរាយហែរពាសពេញក្នុងធម្មជាតិនោះ ទេ , វាគ្មានអ្វីមួយដែលអាចរើបម្រាស់ឬក៏អាចបង្កើតជាចលនាបានឡើយ, ម៉្លោះហើយវត្ថុធាតុទាំងដុំនៃធម្មជាតិច្បាស់ជាមានសភាពគាំងស្ទេញគ្មានកម្រើកប្រៀបបានដូចគ្នាទៅនឹងផ្ទាំងថ្មមួយដុំ ។ ម្លោះហើយសភាពនឹងថ្កល់បែបនេះច្បាស់ជាពុំបានបង្កើតឲ្យមានផលិតកម្មអ្វីទាំងអស់ ។

គាត់បានសន្និដ្ឋានថា ក្រុមអាតូមទាំងអស់នេះមានវត្តមានឋិតថេរចីរកាល (De toute éternité) តាំងពីដើមទីនៃពិភពលោករៀងមក ។ ចំនួននៃអាតូមថ្វីបើមានព្រំដែនរបស់វា គឺជាចំនួនដែលហួសពីការស្មានឬការវិនិច្ឆ័យរបស់មនុស្ស ។ នៅក្នុងមុខឬបាត ឬក្នុងរូបនៃវត្ថុអ្វីនិមួយៗ ...វាមានចំនួនអាតូមរាប់អសង្ខ័យ ។ គាត់បានយល់ស្មានថា គឺទម្ងន់នៃអាតូមនេះហើយ ដែលបានបង្កើតឲ្យមាន-ចលនានៃក្រុមរបស់ពួកវាឡើង ។ ជួនកាលពួកវា (គឺពួកអាតូម) មានការប៉ះទង្គិចនឹងគ្នាឯង, ជួនកាលពួកវាមានការប្រតោងប្រទាមប្រខាំតែជាមួយនឹងពួកគ្នាវាទៅ ។ របៀបរួបរួមគ្នាវាធ្វើជាប្រព័ន្ធផ្សេងៗ, ដែលបានបញ្ចេញឥទ្ធិពលប្លែកៗខុសៗគ្នានៅក្នុងធម្មជាតិ... ដែលមានវត្តមានកើតឡើងដោយចៃដន្យសុទ្ធសាធ, ពោលគឺពុំបានគោរពតាមគំរោងច្បាប់គូសទុកជាមុន ដោយព្រហ្មលិខិតណាមួយ , ក្រុមប្រព័ន្ធនៃអាតូមផ្សេងៗទាំងនេះ ក៏បានបញ្ចេញជារូបរាងទ្រង់ទ្រាយនៃវត្ថុផ្សេងៗផងដែរ ។ គាត់បានប្រៀបធៀបប្រព័ន្ធនៃក្រុមអាតូមផ្សេងៗទាំងនេះ ទៅនឹងអក្សរសាស្ត្រ ។ ជាឧទាហរណ៍ពាក្យថា « Estre » និង « Reste » ជាពាក្យពីរមានន័យខុសគ្នាស្រឡះ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវបានប្រគុំឡើងដោយព្យាង្គអក្សរតែមួយរបៀប ។ (ក.ក.ន ៖ បើជាអក្សរខ្មែរវិញ, គេអាចទាញឧទាហរណ៍ពីពាក្យ «ព្រៃ» និង «ពៃរ»... ពីពាក្យ «ក្រ» និង «ករ » ...។ល។និង។ល។) ។

ដូច្នេះទៅ, យោងតាមអេពីគួរ, ក្រុមប្រព័ន្ធអាតូមដែលបានបង្កើតជាអង្គកាយមួយបែប, នឹងអាចបង្កើតទៅជាអង្គកាយមួយបែបទៀតឧបមាបើវាឋិតនៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្សេង។ បើទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ, យោងតាមអេពីគួរ, ក្រុមអាតូមផ្សេងៗមិនមែនចេះតែអាចចូលទៅសាងសង់ក្នុងគ្រប់តែប្រព័ន្ធអង្គកាយនៃវត្ថុធាតុនានានៅលើពិភពលោកនេះបានទេ ។ ជាឧទាហរណ៍, តាមទំនងមើលទៅ, ក្រុមអាតូមដែលបានសាងសង់អំបោះឡែនមួយដុំគឺមិនមែនជាក្រុមអាតូមដែលបានសាងសង់ត្បូងពេជ្រនោះទេ ។ គឺដូចតែពាក្យពេជន៍ជាច្រើននៅក្នុងអក្សរសាស្ត្រ ...ដែលគ្មានព្យាង្គអក្សរអ្វីរួមជាមួយគ្នាទាំងអស់នោះដែរ ។

គាត់បានយល់ថាកំទេចតូចៗនៃអង្គកាយទាំងនេះ បានឋិតនៅក្នុងសភាពនៃចលនាជាអចិន្ត្រៃយ៍ ។ គឺហេតុដូច្នេះហើយ, បានជាគ្មានរបស់អ្វីមួយនៅក្នុងធម្មជាត

ដែលស្ថិតនៅក្នុងសភាពដដែលទាល់តែសោះ ។ វត្ថុខ្លះក៏មានការស្រុតចុះអន់ថយ ចំណែកវត្ថុខ្លះទៀតក៏កើនទំហំឡើង ដោយសារបានទទួលកំទេចនៃវត្ថុធាតុដទៃ ដែលកំពុងតែចុះថយ ។ របស់ខ្លះចេះតែទទួលសភាពចាស់ជរា ...ចំណែករបស់ខ្លះទៀតចេះតែបានទទួលកម្លាំងពលំថ្មីជារៀងរាល់ថ្ងៃ...។ ដូច្នេះទៅវត្ថុធាតុមិតនៅបានតែមួយរយៈពេលប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងលោក ។ នៅពេលដែលរបស់មួយកំពុងទទួលអាការៈពុករលួយពេញទំហឹង ...ក្រុមអាតូមដែលកំពុងរត់ចេញទៅក៏បានទៅរួបរួមជាមួយនឹងក្រុមអាតូមផ្សេងទៀតដើម្បីសាងសង់ប្រព័ន្ធថ្មី ខុសប្លែកពីវត្ថុធាតុដែលកំពុងតែរលួយទៅ ។

ដូច្នេះទៅ, គ្មានអ្វីដែលសាបសូន្យនោះឡើយ ថ្វីបើរបស់អ្វីក៏ដោយនៅក្នុងលោកមានវត្ថុមានបានតែមួយរយះពេល, ហើយថ្វីបើអ្វីក៏ដោយហាក់ដូចជាមានដំណើរសំដៅទៅរកការរលត់នៅចុងចប់ ...ហាក់ដូចជាមានរបស់ស័ក្តិសិទ្ធិអ្វីមួយមកធ្វើឲ្យវិនាសសាបសូន្យទាំងស្រុង ។

អេពីគួរបានស្រមៃឃើញថាវាមានពេលមួយ ដែលអាតូមទាំងអស់នៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា... ។ លុះដល់ក្រុមអាតូមបានជួបគ្នា, ការពាក់ព័ន្ធដោយចៃដន្យក៏បានបង្កើតឲ្យមានពិភពផ្សេងៗរាប់មិនអស់ ...ពីភពនិមួយៗ មានវត្ថុមានមួយរយៈពេលហើយក៏បានរលត់រលាយទៅវិញ ឬមួយដោយភ្លើងឆេះកល្ប, ប្រៀបបានដូចជាថ្ងៃចូលមកដល់ជិតក្បែរពេកទៅ, បណ្តាលឲ្យឆេះរលាយផែនដី, ឬមួយដោយសារមានការរង្គោះរង្គើរបោកទង្គិចជាយ៉ាងខ្លាំង បណ្តាលឲ្យអ្វីៗក៏ដួលបាក់រលំហិនហោចគ្មានសល់ ជាហេតុឲ្យមានការរលាយរលត់ម៉ាស៊ីនពិភពលោក ។ វាមានរបៀបច្រើនយ៉ាងណាស់ ដែលពិភពនិមួយៗអាចរលាយទៅវិញ ។ ក៏ប៉ុន្តែកំទេចដែលនៅសល់នោះ អាចផ្គុំគ្នាបង្កើតជាពួកសត្វបែបថ្មី ។ តាមដោយទំនង, ផែនដីដែលយើងរស់នៅសព្វថ្ងៃ គឺសុទ្ធសឹងជាសំណល់ពីការបាក់បែកបណ្តាលមកពីការរង្គោះរង្គើរដ៏មហស្ចារ្យពីបុរាណកាល ៖ ជាឧទាហរណ៍ជ្រោះជ្រលងក្រហេងក្រហួងគួរឲ្យព្រឺស្ញើបនៃសមុទ្រ, ជួរភ្នំដ៏ខ្ពស់ៗសម្បើម... ស្រទាប់ដុំថ្មដ៏វែងអន្លាយ, ថ្មខ្លះដុះច្រូងប្រាងទទឹងគ្នា, ខ្លះទៀតត្រួតលើគ្នាពីលើចុះក្រោម ...ថ្មខ្លះទៀតជាន់លើគ្នារបៀបស្ពាយឆៀង ឬតាមជំរេ ។ ជាឧទាហរណ៍សភាពដុះដាលមិនស្មើគ្នានៅផ្ទៃកផ្ទៃខាងក្នុងនៃផែនដី, ទឹកស្ទឹងទន្លេដែលហូរនៅក្រោមដី, ស្ទឹង, បឹងបួរ, រូងថ្ម ។ ជាឧទាហរណ៍មួយទៀតសភាពដីដុះមិនស្មើគ្នាលៀនជាអណ្តាតចូលទៅក្នុងទឹក, ដាច់ដោចរតេយរតាយដោយសារបឹងបួរឬ សមុទ្រ ដែលបានមកកាត់ឲ្យក្លាយទៅជាកោះ, ជ្រោយ ឬភ្នំ ។

អេពីគួរបានសន្មត់ថាចក្រវាលនេះគ្មានព្រំដែនទេ, របស់ទាំងមូលនេះគ្មានក-

ន្លែងត្រង់កណ្តាល, គ្មានកន្លែងត្រង់ដើម, គ្មានកន្លែងត្រង់ចុង ។ បើទោះជាគេឈរនៅទីកន្លែងណាក៏ដោយនៅលើភពផែនដីនេះ ...គេនឹងប្រទះវាលលំហមួយដាច់កន្ទុយភ្នែកដែលគេមិនអាចឆ្លងកាត់បាន... ដែលគេមិនអាចរកឃើញដើមទី ឬក៏ចុងទីនោះទាល់តែសោះ ។

គាត់បានពោលថាមានតែមនុស្សឆ្កួតប៉ុណ្ណោះ ដែលបានសរសើរសំណាងខ្លួនដោយបានគិតថា ព្រះនិងទេព្តាបានបង្កើតផ្ទៃមេឃនិងចក្រវាលដោយសារតែមានចិត្តស្រឡាញ់ចំពោះពួកមនុស្សលោក ។ វាគ្មានអ្វីសមទំនងសោះដែលព្រះនិងទេព្តាដែលធ្លាប់តែបានរស់ដោយស្ងៀមស្ងាត់ តាំងពីយូរយារពេកណាស់មកហើយ ...រួចក៏ស្រាប់តែប្តូរចិត្តមួយរំពេជ ដោយនឹកភ្ញាក់កែប្រែផ្លាស់ប្តូរជីវិតបែបថ្មីវិញ ។ម្យ៉ាងវិញទៀត, គេស្រណុកធ្វើការវិនិច្ឆ័យពេកណាស់ក្នុងរឿងនេះ ៖ ដោយសង្កេតមើលឃើញកំហុសនិងអំពើឆ្គាំឆ្គងរបស់មនុស្ស, គេនឹងអាចវិនិច្ឆ័យបានថាភពផែនដីនេះមិនមែនជាស្នាដៃរបស់ព្រះទេ ។

គាត់បានយល់ឃើញថាផែនដីបានបង្កើតមនុស្សទាំងឡាយ ហើយនិងសត្វធាតុដទៃផ្សេងៗទៀត...ប្រហែលគ្នាតែនឹងបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលព្រះធរណីកំពុងតែបង្កើតសត្វកណ្តុរប្រេង, សត្វតូប (Taupes) , សត្វដង្កូវនិងសត្វល្អិតដទៃទៀតនៅឡើយដែរ ។ គាត់បានឧបមាឧបមេយ្យថា នៅពេលដំបូងទីនៃកំណើតរបស់ខ្លួនផែនដីនេះមានកម្រាលខាប់ដូចខ្លាញ់ក្រាស់ ព្រមទាំងជីវជាតិដែលគេហៅថា នីត្រាត, ហើយនៅពេលដែលព្រះអាទិត្យ បានផ្តល់កំដៅយូរៗទៅក៏មានដុះចេញជាស្មៅ និងព្រៃព្រឹក្សាតូចៗ... បន្ទាប់មកទៀតក៏ចេញជាបូសដូចជាផ្សិត ។ មួយរយៈពេលក្រោយមក, លុះដល់បូសទាំងនេះវាទុំ ហើយសំបកវាខាងក្រៅក៏ផ្ទុះបែកធ្លាយព្រមទាំងបានបញ្ចេញសត្វមួយតូចដែលសណ្តកខ្លួនចេញបន្តិចម្តងៗ ពីកន្លែងទីកដែលបានផ្តល់កំណើតឲ្យវា ។ វាក៏ចាប់ផ្តើមដកដង្ហើមឡើង ។ ព្រះធរណីក៏បង្ហូរចេញពីទីកន្លែងនោះនូវទឹកដោះដែលចិញ្ចឹមពួកសត្វតូចៗទាំងនេះឲ្យរស់រានមានជីវិត ។

នៅក្នុងចំណោមហ្វូងសត្វគ្រប់មុខគ្រប់យ៉ាង ដែលបានកើតចេញមកពីធម្មជាតិវាមានសត្វខ្លះអាក្រក់គួរឲ្យស្ញើប ៖ សត្វខ្លះគ្មានជើងទេ, ហើយសត្វខ្លះទៀតគ្មានក្បាលទេ សត្វខ្លះទៀតមានអវយវៈជាប់ស្អិតនឹងដងខ្លួនតែម្តង, ម្ល៉ោះហើយក៏មានសត្វមួយចំនួនធំដែលបានស្លាប់ទៅវិញ ដោយពួកវាមិនអាចមានលទ្ធភាពចិញ្ចឹមខ្លួន... ឬក៏គ្មានលទ្ធភាពបន្តពូជដោយធ្វើការរួមសង្វាសភេទជាមួយនឹងភេទ ។ នៅទីបំផុតពួកសត្វដែលនៅរស់ទាំងប៉ុន្មាន គឺពួកសត្វណាដែលមានអវយវៈសមស្ងួននឹងគ្នា ហើយដែលអាចរួមប្រពៃណីនឹងគ្នា, គឺសត្វលោកទាំងអស់នេះឯងហើយ ដែលយើងបានឃើញនៅក្នុងពិភពលោកសព្វថ្ងៃនេះ ។

នៅក្នុងសភាពលក្ខណៈដំបូងនៃផែនដីនេះ, ធាតុត្រជាក់, កំដៅថ្ងៃ និងខ្យល់ព្យុះភ្លៀងផ្គរពាំទាន់មានសភាពលក្ខណៈកាចសាហាវ ឬកំបុតត្បូងដូចសព្វថ្ងៃនេះទេ… ពីព្រោះក្នុងពេលនោះ អ្វីៗក៏នៅមានសភាពថ្មីៗទាំងអស់នៅឡើយ ។

ពួកមនុស្សជាតិដែលទើបចេញដំបូងមកពីធាតុដី, មានលក្ខណៈមាំទាំនិងរឹងប៉ឹងជាងពួកមនុស្សយើងសព្វថ្ងៃនេះ ។ ពួកគេមានរោមដុះច្រូងច្រាងពេញខ្លួនទំនងដូចជារោមសត្វជ្រូកព្រៃ ៖ ពួកគេឥតមានការទើសទាល់ក្នុងការរស់នៅដោយសារតែចំណីមិនល្អ ឬដោយសារតែសភាពត្រជាក់ហួសពេក ឬក៏ក្ដៅជ្រុលនៃធាតុអាកាសប្រែប្រួលទៅតាមរដូវនោះទេ ។ ពួកគេមិនទាន់ស្គាល់គុណប្រយោជន៍នៃសម្លៀកបំពាក់នោះទេ ។ ពួកគេតែងដេកអាក្រាតនៅដោយដីនៅពេលណារាត្រីធ្លាក់មកដល់ ។ កាលណាមានទឹកភ្លៀងបង្អុរមក, ពួកគេតែងជ្រកនៅក្រោមដើមឈើតូចៗ ។ នៅពេលនោះមិនទាន់មានសង្គមមនុស្សជាតិនៅឡើយទេ ។ ម្នាក់ៗគិតតែពីខ្លួនឯងហើយតែងខំប្រឹងប្រវេប្រវាធ្វើការដើម្បីស្វែងរកសេចក្ដីស្រណុកផ្ទាល់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះធរណីក៏បានបង្កើតព្រៃឈើដែលដុះធំឡើងយ៉ាងក្រាស់រៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ពួកមនុស្សក៏ចាប់ផ្ដើមរស់នៅដោយទទួលទានឫសឈើ, ក្តួច, តម្លូង, ផល្លាផ្សេងៗ, ផ្លែប៉ោមព្រៃជាដើម។ ជាញឹកញយណាស់ពួកមនុស្សត្រូវដោះស្រាយទំនាស់របស់ពួកខ្លួន ជាមួយនឹងពួកសត្វជ្រូកព្រៃនិងពួកសត្វតោ។ ពួកគេបានព្រួតជួយគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីទប់ទល់នឹងសត្វកាចសាហាវ ។ ពួកគេក៏បានសង់ខ្ទមតូចៗ, រួចបានប្រកបមុខរបរប្រមាញ់ព្រមទាំងបានយកស្បែកសត្វ ដែលគេសម្លាប់នោះមកធ្វើជាសម្លៀកបំពាក់ ។ បុគ្គលម្នាក់ៗក៏បានជ្រើសរើសយកប្រពន្ធរបស់ខ្លួន, ហើយក៏បានរស់នៅពិសេសជាមួយតែនឹងស្រីម្នាក់នោះ ៖ ដោយសារជិវភាពបែបនេះក៏មានក្មេងៗកើតឡើងដែលចេះថ្នាក់ថ្នមអង្អែលធ្វើឲ្យទន់ចិត្តរបស់ពួកឪពុកវា ដែលមានទម្លាប់ចិត្តជាមនុស្សព្រៃផ្សៃ។ ទាំងនេះហើយដែលជាការចាប់ផ្ដើមសង្គមនៃមនុស្សជាតិ ។ អ្នកជិតខាងក៏បានបង្កើតសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាលនិងចំណងមិត្តភាពជាមួយអ្នកជិតខាង, ហើយក៏ឈប់ប្រព្រិត្តអំពើបំផ្លិចបំផ្លាញរវាងគ្នាឯង ។ ជាដំបូងគេបានបង្ហាញដោយប្រើចង្អុលដៃនូវរបស់ដែលគេចង់បាន ។ គេបានបង្កើតដើម្បីសេចក្ដីត្រូវការរបស់ពួកគេ… ដោយចៃដន្យសុទ្ធសាធនូវឈ្មោះនាមនៃរបស់និមួយៗ ៖ នៅទីបំផុតពួកគេក៏បានបង្កើតភាសាមួយ ដែលគេបានប្រើប្រាស់សម្រាប់បញ្ចេញគំនិតប្រាប់គ្នីគ្នាទៅវិញទៅមក ។

ព្រះអាទិត្យបានណែនាំឲ្យគេចេះប្រើប្រាស់កំដៅមុនពេល ដែលគេបានរកឃើញភ្លើងនោះម្ល៉េះ…។ ដោយសារតែចំហាយក្ដៅខ្លាំងនៃព្រះអាទិត្យនេះហើយ

ដែលគេចេះរបៀបចំអិនសាច់ដែលគេរកបានមក ដោយសារការប្រមាញ់ ។ សម័យ ថ្ងៃមួយរន្ទះក៏បានបាញ់មកត្រូវចំត្រង់កន្លែងមួយ ដែលបណ្តាលឲ្យមានភ្លើងឆេះ ឡើងត្រគោល ។ ក្នុងរំពេជនោះពពួកមនុស្ស ដែលបានយល់ពីគុណប្រយោជន៍ របស់អគ្គីរួចហើយ, ក៏មិនបានជាស្ទះម្ទីម្ទារទៅពន្លត់ ..ហើយបែរជានាំគ្នាថែរក្សា ភ្លើងទុកទៅវិញ ។ អ្នកខ្លះក៏យកភ្លើងទៅដល់ផ្ទះខ្ទមរបស់ខ្លួនថែមទៀតផង, ដើម្បី ចំអិនសាច់របស់ពួកគេជាអាហារ ។

បន្ទាប់មកទៀតពួកគេក៏បានចាប់ផ្តើមកសាងស្ថាបនាទីក្រុង, ព្រមទាំងចែក ដីធ្លីដល់គ្នីគ្នាផង ...ក៏ប៉ុន្តែពុំបានស្មើភាគគ្នាទេ ។ ពួកជនណាដែលមានកម្លាំង កំហែងនិងការប៉ិនប្រសប់ច្រើនជាងគេក៏បានយកដីធំៗនិងល្អៗជាងគេ ៖ ពួកគេ ក៏តាំងខ្លួនជាស្តេចផែនដីហើយបង្ខំអ្នកដទៃទៀតឲ្យគោរពកោតខ្លាច ។ ពួកគេក៏បាន សាងសង់ប្រាសាទនិងបន្ទាយដើម្បីចៀសវាងការភ្ញាក់ផ្អើល បណ្តាលមកពីការ ឈ្លបឆ្មក់របស់អ្នកជិតខាង ។

ពួកមនុស្សកាលក្នុងសម័យនោះ, ពុំមានអ្វីការពារខ្លួនក្រៅតែពីដៃ, ក្រចក, ធ្មេញ , ដុំថ្ម, ឬដំបង ៖ ទាំងនេះហើយជាអាវុធដែលពួកគេបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដោះស្រា-យទំនាស់រវាងគ្នីគ្នា ។

បន្ទាប់ពីបានដុតព្រៃឈើជាច្រើនកន្លែង, ដោយប្រការផ្សេងៗ, ពួកគេក៏បាន សង្កេតឃើញធាតុដែកហូរចេញពីស្រទាប់ដី ចូលទៅក្នុងថ្មក់ខ្លះហើយបណ្តាល ទៅជាវត្ថុរឹង ។ ពន្លឺនៃលោហធាតុបានធ្វើឲ្យពួកគេកោតស្ញប់ស្ញែង ។ ពួកគេក៏បាន យល់ថាដោយសារតែកំដៅភ្លើង, ពួកគេនឹងអាចដុតធ្វើវត្ថុអ្វីៗបានគ្រប់យ៉ាង ទាំងអស់ ។ មុនដំបូងពួកគេនឹកឃើញចង់បានតែធ្វើគ្រឿងអាវុធតែប៉ុណ្ណោះទេ...។ គឺមកពីបុព្វហេតុនេះហើយបានជាកាលពីដំបូងទី, មនុស្សយើងរាប់អានស្ពាន់ជាង ដុំមាស... ដោយសារតែអាវុធធ្វើពីមាសពុំសូវមុតសក្តិសិទ្ធិដូចជាគ្រឿងប្រដាប់ ពីស្ពាន់នោះទេ ។ បន្ទាប់មកទៀត, ពួកគេក៏ដុតស្លលោហធាតុធ្វើប្រដាប់ឃ្លុំមាត់ សេះ , ផាលនង្គ័លសម្រាប់ភ្ជួរដី ហើយនិងវត្ថុជាច្រើនទៀតដែលពួកគេត្រូវការ ។

កាលពីមុនពេលដែលគេបង្កើតធាតុដែក, មនុស្សតែងធ្វើសម្លៀកបំពាក់ ដោយយករបស់ផ្សេងៗមកចងប្រគុំគ្នា , ក៏ប៉ុន្តែតាំងពីមានគ្រឿងដែកដែលជា របស់ប្រើការបានគ្រប់មុខកាលណាមក ពួកគេក៏បានរកឃើញមធ្យោបាយធ្វើ ក្រណាត់ពីឡែនឬពីអំបោះ ដើម្បីឆ្លាក់ឆ្វេសម្លៀកបំពាក់បានតាមចំណង់ត្រូវការ របស់ពួកគេ ។

អំពីការសាបព្រួសគ្រាប់ពូជវិញ, គឺព្រះធរណីនេះឯងដែលបានបង្ហាត់បង្ហាញ មនុស្សនូវវិជ្ជាកសិកម្ម ។ ពួកមនុស្សយើងបានសង្កេតឃើញតាំងពីដំបូងទីនៃ

ពិភពលោកមកថាគ្រាប់ជ្រៃ, កាលណាវាធ្លាក់មកដី, វានិងធ្វើឲ្យដុះដើមជ្រៃមួយទៀតស្រដៀងឬដូចគ្នានិងដើមជ្រៃមុន ៖ ម្ល៉ោះហើយ, បើមនុស្សចង់ដាំដើមជ្រៃនៅទីកន្លែងណាមួយ, គេគ្រាន់តែយកគ្រាប់មកបណ្ដុះក៏វាជាការស្រេចទៅហើយ ។ លទ្ធផលនៃការសង្កេតនេះ ក៏បានយកទៅអនុវត្តនៅគ្រប់ពូជរុក្ខជាតិដទៃទៀត ។ មនុស្សម្នាក់ៗក៏ចាប់ផ្ដើមសាបព្រួសគ្រាប់ធញ្ញជាតិ ដែលពួកគេអាចត្រូវការ ... ហើយដោយម្នាក់ៗបានសង្កេតឃើញថា គេតែងតែបានទទួលលទ្ធផលល្អប្រសើរបើកាលណាគេចេះថែទាំរក្សាច្បារដំណាំ ...ពួកគេក៏បានចាប់ផ្ដើមប្រកបមុខរបរកសិកម្មនេះឡើង ។

មកទល់ពេលនោះ, កម្លាំងហើយនិងទេពកោសល្យបានត្រូវចាត់ទុកថាជាគុណសម្បត្តិដើមចមនៃសង្គមជាតិ ។ ក៏ប៉ុន្តែនៅពេលដែលគេបានរកឃើញមាសរួចហើយកាលណាមក, ដោយសារការភ្ញាក់ផ្អើលបណ្ដាលមកពន្លឺនៃលោហធាតុនេះ, ម្នាក់ៗក៏គិតតែចង់ប្រមូលមាសយកមកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ជនខ្លះក៏បានក្លាយទៅជាអ្នកមានធូរធារដ៏សម្បើមដោយសារតែកម្មវិធីនេះ ។ ចំណែកពួកប្រជាពលរដ្ឋក៏បានចាប់ផ្ដើមនាំគ្នារត់ចោលស្ដេចពីជំនាន់មុន ដែលគ្មានទ្រព្យសម្បត្តអ្វីក្រៅតែពីកម្លាំងនិងការប៉ិនប្រសប់ ។ មនុស្សម្នាក់ៗក៏រត់ទៅចោមរោមបម្រើតែអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ចំណែកពួកស្ដេចជំនាន់មុនក៏បានត្រូវគេពិឃាតចោលជាអសារបង់ ៖ តាំងពីថ្ងៃនោះមក, រដ្ឋាភិបាលក៏បានក្លាយទៅជារដ្ឋាភិបាលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ គេក៏បានបង្កើតច្បាប់ឡើង ព្រមទាំងជ្រើសរើសយកចៅក្រមដើម្បីត្រួតពិនិត្យឲ្យអ្នកផងគោរពច្បាប់... និងដើម្បីទទួលភារកិច្ចនៃការបំពេញកិច្ចការសាធារណ: ។

នៅពេលដែលមនុស្សជំនាន់ដើមទាំងនេះ បានបាត់បង់លក្ខណ:ជាមនុស្សព្រៃបន្តិចម្ដងៗ, សង្គមជាតិក៏កាន់តែរីធំឡើងផងដែរ ។ មនុស្សម្នាទាំងឡាយក៏ចាប់ផ្ដើមចេះធ្វើការជប់លៀង, ម្ដងនៅផ្ទះអ្នកនេះ, ម្ដងនៅផ្ទះអ្នកនោះ ។ នៅពេលដែលគេបានបរិភោគឆ្អែតស្កប់ស្កល់កាលណាមក, ពួកគេតែងបានត្រេកត្រអាលក្នុងការស្ដាប់ចម្រៀងនៃសត្វបក្សី ៖ ម្ល៉ោះហើយពួកគេក៏បានខំប្រឹងចម្លងតាមសម្លេងព្រមទាំងប្រគំភ្លេងនិងចម្រៀង ទៅតាមបែបបទដែលពួកគេបានឮពីសត្វបក្សាបក្សី ។

ខ្យល់ផ្លុំបានបង្កើតបទសម្លេងមួយគួរស្រណោះ ។ ដោយបានដើរឆ្លងកាត់វាលត្រែងពួកគេក៏បានកាត់ដើមត្រែងយកមកធ្វើជាខ្លុយ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត, ការស្ទប់ស្ទែងអំពីអ្វីៗដែលគេបានឃើញនៅលើមេឃបានជុំរុញឲ្យពួកគេខំប្រឹងប្រែងសិក្សាអំពីតារាសាស្ត្រ ។

សេចក្ដីកំណាញ់និងមហិច្ឆតា ក៏បានចូលមកលាយឡំក្នុងជីវិតរស់នៅ ។

ពួកគេក៏បានចាប់ផ្ដើមធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងគ្នាឯង ...ពួកខាងម្ខាងខំប្រឹងបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិជាកម្មសិទ្ធរបស់ខាងម្ខាងទៀត ។ សឹកសង្គ្រាមទាំងនេះក៏បានបង្កើតឲ្យមានអ្នកកវីដែលមានភារកិច្ចខាងរៀបរាប់អំពីសកម្មភាពដ៏អស្ចារ្យរបស់វិរជន, ហើយនិងអ្នកគំនូរដើម្បីសំដែងបង្ហាញឲ្យឃើញយ៉ាងប្រត្យ័ក្សអំពីរូបភាពនៃការប្រយុទ្ធគ្នា ។ បន្ទាប់មកដោយសារតែសភាពស្ងប់ស្ងៀម និងសភាពទំនេរដែលគេបានទទួលជាភាគចំណេញ, ពួកគេក៏បានសម្រាំងខ្លួនសប្បាយនៅក្នុងវង្វង់សិល្បះដែលមានរួចហើយ ...ព្រមទាំងក្នុងសិល្បៈថ្មីៗដែលគេកំពុងបង្កើតតទៅទៀតដើម្បីជាសេចក្ដីសុខសប្បាយ ក្នុងអារម្មណ៍របស់ពួកគេ ។

❑

នៅពេលដែលអ្នកខ្លះនិយាយតវ៉ាថា ព្រះធរណីសព្វថ្ងៃពុំឃើញមានបង្កើតមនុស្ស , សត្វគោ ឬក៏សត្វឆ្កែត្រង់ណាសោះ, អេពីគួរបានឆ្លើយថា ៖ « ព្រះម៉ែធរណីមានសេចក្ដីហត់នឿយ ដូចតែស្រីម្នាក់ចាស់ជរាពុំអាចមានកូនដូច្នោះដែរ ។ ដីណាក៏ដោយ ដែលគេទើបបានដាំដំណាំជាដំបូង តែងតែផ្ដល់ភោគផលបានច្រើនជាងនៅពេលបន្ទាប់មកទៀត ។ នៅទីបំផុតកាលណាគេដកព្រៃឈើនៅត្រង់ម្ដុំណាចោលចេញ, នៅត្រង់កន្លែងក្រហួងដីនោះនឹងពុំអាចមានចេញព្រៃឈើឲ្យមានទំហំដូចមុនទៀតឡើយ... ពោលគឺចេញតែរុក្ខជាតិរួញក្រញ៉េះៗប្រកបដោយបន្លាចាក់ស្រែស ។ ហើយម្យ៉ាងវិញទៀត, គេអាចនិយាយបានថានៅក្នុងពេលសព្វថ្ងៃនេះ វាមានវត្ថុមាននៃសត្វទន្សាយ, សត្វកញ្ជ្រោង, សត្វជ្រូកព្រៃហើយនិងសត្វផ្សេងៗទៀតដែលចេញកំណើតពីដីសុទ្ធសាធ ។ ក៏ប៉ុន្តែដោយនៅទីកន្លែងនោះជាកន្លែងដាច់ឆ្ងាយស្រយាលពីកន្លែងមនុស្សរស់នៅ ...យើងក៏មិនបានដឹងឮហើយក៏មិនអាចជឿថារឿងដូច្នេះវាអាប្រព្រឹត្តទៅកើត ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដោយយើងធ្លាប់តែបានឃើញសត្វកណ្ដុរដែលវាកើតចេញមកតែពីសត្វកណ្ដុរគ្នាវា យើងក៏មិនអាចជឿបានថាមានសត្វកណ្ដុរឯទៀតដែលវាកើតចេញមកពីផែនដីនោះដែរ ។

ពួកទស្សនវិទូរជាច្រើនមានការបែកខ្វែកគំនិតគ្នាក្នុងរឿងក្បួនតម្រា ដែលអនុញ្ញាតឲ្យយើងដឹងស្គាល់ពីការពិត ។ អេពីគួរបានបញ្ជាក់ថាគ្មានការពិតប្រាកដអ្វីនៅក្នុងចំណេះដឹងរបស់មនុស្សក្រៅ តែពីការពិតប្រាកដបានមកពីវិញ្ញាណតែប៉ុណ្ណោះទេ ។ យើងមានចំណេះដឹងដោយសារតែរបាយការណ៍ដែលយើងបានទទួលពីវិញ្ញាណ(ទាំង-៥) របស់យើងតែប៉ុណ្ណោះ, ហើយក៏វាគ្មានក្បួនតម្រាអ្វី

ផ្សេងទៀតដែលធ្វើឲ្យយើងដឹងពីសេចក្ដីពិត ហើយនិងសេចក្ដីមិនពិតនោះទេ ។

ចំពោះលទ្ធភាពនៃការយល់ឃើញនិងបញ្ញាញាណវិញ, គាត់បានអះអាងថា នៅពេលដំបូងទី មនុស្សយើងគ្មានគំនិតទាល់តែសោះ ។ នៅក្នុងអារម្មណ៍របស់មនុស្សយើងគឺដូចជាតុទទេស្អាតធេងគ្មានអ្វីទាំងអស់នៅពីលើ ។ នៅពេលដែលអវយវៈបានធំធាត់មានកម្លាំងមាំទាំហើយ ទើបបានចំណេះដឹងបានចូលមកដោយសារតែរបាយការណ៍របស់វិញ្ញាណ ។ មនុស្សយើងអាចមានគំនិតគិតទៅដល់របស់ដែលមិននៅនឹងមុខ ។ ម៉្លោះហើយខ្លួនគេអាចភ័ន្តច្រឡំ ដោយយល់ថារបស់ដែលជាអវត្តមាននោះថានៅនឹងមុខ... ឬក៏របស់ដែលមិនធ្លាប់ដែលមានទាល់តែសោះទៀតផងថាជាវត្តមាន ។ ផ្ទុយទៅវិញរបស់ដែលគេទទួលដឹងតាមវិញ្ញាណ... គឺជារបស់ណាដែលមានវត្តមានពិតប្រាកដមែន, យើងមិនអាចភ័ន្តច្រឡំទេ (ដូចជារបស់គេមើលឃើញ ឬក៏ដើរប៉ះទង្គិច) ។ ក្នុងប្រការនេះ ...មានតែមនុស្សឆ្កួតលីលាប៉ុណ្ណោះ ដែលមិនទាមទារយករបាយការណ៍នៃវិញ្ញាណ ដើម្បីឈោងទៅដល់កំពស់បញ្ញាញាណឬឈានជើងចូលទៅក្នុងការត្រិះរិះពិចារណា ។

វាមានរបៀបបែបបទច្រើនយ៉ាង ដែលពួកទស្សនវិទូអាចពន្យល់អធិប្បាយអំពីគំហើញ ឬការមើលឃើញ ។ អេពីគួរបានយល់ថាពីគ្រប់អង្គកាយនានាទាំងអស់ដែលមានចំនួនរាប់អសង្ខៃយ្យនៅក្នុងចក្រវាលនេះ វាតែងមានខ្ចាតចេញនូវកំទេចលំហដូចៗគ្នានឹងអង្គកាយទាំងនោះដែរ ។ កំទេចលំហតូចៗទាំងនេះបិតនៅពាសពេញអាកាសដែលយើងកំពុងដកដង្ហើម, ហើយដោយសារមធ្យោបាយនេះឯងទើបវិញ្ញាណរបស់យើង អាចទទួលរបាយការណ៍ពីវត្ថុនៅខាងក្រៅរូបយើង ។

គាត់បានសន្មត់ថាក្លិននេះមួយ, សម្លេងនេះមួយ, កំដៅនេះមួយ, ពន្លឺនេះមួយព្រមទាំងគុនភាពដទៃទៀតដែលអាចញាំងវិញ្ញាណឲ្យទទួលយកឥទ្ធិពលស្មៀបរ-មាស់, ពុំមែនមានលក្ខណៈត្រឹមតែជាអព្ភូតហេតុ ដែលមាននៅក្នុងព្រលឹងវិញ្ញាណតែប៉ុណ្ណោះទេ ។ ពោលពុំមែនមានបិតនៅតែក្នុងការស្រមៃរបស់យើងនោះទេ...។ វាមានសភាពពិតប្រាកដជាក់ស្ដែងរបស់វានៅខាងក្រៅខ្លួនយើងពិតមែន, ទៅតាមលក្ខណៈបែបបទដែលវិញ្ញាណយើងបានទទួល, ហើយវាមានលក្ខណៈអព្ភូត-ហេតុមួយចំនួនយោងទៅតាមបែបបទផ្សេងៗដែលជាក្លិនពិតមែន, ជាសម្លេងពិតមែន, ជាកំដៅពិតមែន, ជាពន្លឺពិតមែន, មិនចាំបាច់តែចំពោះមនុស្សនោះទេតែចំពោះសព្វសត្វក៏ដូចគ្នាទាំងអស់ ។ ជាឧទាហរណ៍លំអងតូចៗដែលរសាត់ចេញពីផ្កាធ្លាក់ពាសពេញដីបានផ្សព្វផ្សាយក្លិនពិដោរក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់, ដូចតែមនុស្សបានហិតក្លិននោះពិតមែន, ប្រសិនបើជាគេបានដើរទៅដល់កន្លែងទីផ្កាសួនច្បារទាំងនោះ។ នៅពេលដែលគេវាយរគាំងជាដើម, អាកាសធាតុដែលនៅជុំវិញ

ទីនោះ ត្រូវមានពោរពេញសភាពខ្វះខ្វារទ្រហឹង, ដូចតែស្នូរស័ព្ទសម្លេងដែលយើងបានឮនោះឯង។ ហើយនៅពេលដែលព្រះអាទិត្យចាប់ផ្ដើមរះចេញមក...វាតែងតែមាននៅក្នុងខ្យល់បរិដ្ឋាននូវអ្វីៗ ដែលភ្លឺផ្លេកដូចតែរស្មីដែលយើងបានឃើញនូវពេលនោះឯង ។ នៅទីបំផុត, ឧបមាថាវាមានរឿងតែមួយសោះក៏ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈប្លែកគ្នាចំពោះសត្វពីរដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នា, គឺមកតែពីធាតុផ្ទៃក្នុងរបស់សត្វទាំងពីរនោះវាមិនដូចគ្នាទេ ។ ពោល, ឧបមាថាស្លឹកស្ងួល (Saule) វាមានជាតិល្វីងចំពោះមនុស្ស, ក៏ប៉ុន្តែវាមានរសជាតិផ្អែមពិសារចំពោះសត្វពពែ គឺមកពីមនុស្សហើយនិងពពែរពុំមានរចនាសម្ពន្ធផ្ទៃក្នុងដូចគ្នាសោះឡើយ ។

❑

ពួកក្រុមបក្សស្ដូអ៊ីក, ដែលមានវិន័យតឹងរ៉ឹងក្នុងការរស់នៅនិងចេះអត់ទ្រាំ តាម-វាសនាកម្ម, ហើយដែលតាមពិតមានមោតនភាពនិងអំនួតដ៏ធំធេង ...ពោលសេចក្ដីស្មៀមស្ងាត់របស់ពួកគេជាសេចក្ដីស្ងៀមស្ងាត់ដែលពោរពេញដោយសេចក្ដីក្រេវក្រោធឬស្យា, បែរជាមានសេចក្ដីច្រណែននិន្ទារនិងការខឹងសម្បារយ៉ាងខ្លាំងចំ-ពោះអេពីគួរ ។ គឺដោយហេតុថាទស្សនវិទូម្នាក់នេះបានបង្រៀនទ្រឹស្ដីខុសប្លែកស្រ-ឡះពីពួកស្ដូអ៊ីក (ក.ក.ន ៖ គឺអេពីគួរបានបង្រៀនមនុស្សឲ្យចេះទទួលយកការស-ប្បាយខ្លះៗពីធម្មជាតិ កុំឲ្យតែការសប្បាយនោះមានបង្កប់ដោយជាតិពុល ...ឲ្យតែសមរម្យនឹងធាតុកំណើតរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងកុំឲ្យខូចប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ...ចំណែកពួកស្ដូអ៊ីកវិញគឺបង្រៀនមនុស្សឲ្យទទួលបៀមយកតែសេចក្ដីទុក្ខតែម្យ៉ាង, ឲ្យចេះអត់ទ្រាំនឹងកម្មវាសនា ...ក៏ប៉ុន្តែមិនឲ្យត្រេកត្រអាលក្នុងការសប្បាយទាល់តែសោះ ...ទោះជាការសប្បាយនោះគ្រាន់តែជាការបាត់បង់នូវសេចក្ដីទុក្ខបណ្ដោះអាសន្នក៏ដោយ...) ។ ក៏ប៉ុន្តែមានក្រុមមិត្តភក្តិ និងក្រុមសាវ័កជាច្រើន ដែលបានចោមរោមស្រឡាញ់គាត់ភ្លូកទឹកភ្លូកដី ។ ម្ល៉ោះហើយ, ពួកស្ដូអ៊ីកក៏បានប្រើមធ្យោបាយគ្រប់យ៉ាងដើម្បីបន្ថុះបង្អាប់ទស្សនៈរបស់អេពីគួរ ។ មានពួកស្ដូអ៊ីកខ្លះបានផ្សាយការមួលបង្កាច់ទៅលើអេពីគួរនៅក្នុងសៀវភៅ ដែលពួកខ្លួនបានបោះពុម្ពផ្សាយ ។ ដូច្នេះហើយបានជានៅក្នុងសម័យក្រោយមកមនុស្ស ច្រើនគ្នាណាស់បានស្គាល់អេពីគួរ តែតាមរយៈសៀវភៅរបស់ពួកស្ដូអ៊ីកតែប៉ុណ្ណោះ... ពួកគេក៏នឹកស្មានថាបុព្វបុរសម្នាក់នេះ ដែលតែងរស់នៅក្នុងគតិធម៌ដោយចេះតមចំពោះការសប្បាយនិងសភាពឆ្ងាញ់គ្រប់បែបយ៉ាង, ថាជាមនុស្សដែលបានធ្លាក់ទៅក្នុងអបាយមុខដ៏គួរស្អប់ខ្ពើម ។

សាំង-ក្រេក្វារ (សម្ដេចសង្ឃរាជកាតូលិកម្នាក់) បានពោលអំពីជីវិតបរិសុទ្ធនៃទស្សនវិទូអេពីគួរ ៖ « អេពីគួរបានពោលថា សេចក្ដីសុខសប្បាយជាគោលបំ-

ណាងរបស់មនុស្សគ្រប់ៗគ្នា... ក៏ប៉ុន្តែកុំឲ្យគេនឹកស្មានថាជាសេចក្ដីសុខសប្បាយក្នុងតម្រេកតណ្ហា (ក.ក.ន.៖ ពោលកុំឲ្យគេនឹកស្មានថាមានតែប៉ុណ្ណឹង) ។ បុគ្គលម្នាក់នេះបានរស់នៅ ដោយទៀងត្រង់និងត្រឹមត្រូវជាទីបំផុត ...ដោយអនុវត្តទ្រិស្ដីសីលធម៌របស់គាត់ឲ្យបានត្រូវស្របជាមួយនឹងជីវិតផ្ទាល់ខ្លួន » ។

អេពីគួរមិនដែលចង់រើវរវល់ ជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋទេ ។ គាត់តែងស្រឡាញ់ជីវិតស្ងៀមស្ងាត់ និងសេចក្ដីក្សេមក្សាន្តរបស់គាត់នៅឆ្ងាយពីសមាសភាពដឹកនាំ ។ រូបបដិមាករដែលពួកទីក្រុងអាត្ហែនបានស្ថាបនាជូនគាត់គឺជាសក្ខីភាពនៃកិត្តិយស និងសេចក្ដីគោរពដ៏ធំធេង ដែលអ្នកស្រុកមានចំពោះរូបគាត់ ។ អ្នកដែលបានស្រឡាញ់អេពីគួរ មិនដែលបានបោះបង់ចោលគាត់ទេ, ក្រៅតែពីជនម្នាក់ឈ្មោះមេត្រូដូរុស ដែលបានរត់ចោលគាត់ដើម្បីទៅរៀនសូត្រនៅក្នុងបណ្ឌិតសភារបស់កានេយ៉ាដ ។ ក៏ប៉ុន្តែជនក្រោយនេះបានចាកចេញទៅតែ៦ខែប៉ុណ្ណោះក៏បានរត់ត្រឡប់មករកអេពីគួរវិញ ម្ដងនេះគឺនៅរហូតទល់ថ្ងៃស្លាប់ដែលកើតមានឡើងមុនមរណភាពរបស់អេពីគួរបន្ដិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។ សាលារបស់គាត់ទៀតសោតបានរក្សាសេចក្ដីរុងរឿងជារហូតមក... ទោះជានៅពេលដែលសាលាដទៃទៀតបានធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអនាមិកភាពក៏ដោយ ។

នៅក្នុងអាយុ៧២ឆ្នាំ គាត់ក៏បានធ្លាក់ខ្លួនឈឺនៅទីក្រុងអាត្ហែន ៖ ក៏ប៉ុន្តែគាត់មិនបានបញ្ឈប់កិច្ចការបង្រៀនរបស់គាត់ទេ ។ រោគរបស់គាត់គឺជារោគទាស់នោមដែលបណ្ដាលឲ្យគាត់មានសេចក្ដីឈឺចាប់វេទនាដ៏ពន់ប្រមាណ ។ គាត់បានអត់ទ្រាំនឹងជម្ងឺនេះដោយសេចក្ដីស្ងៀមស្ងាត់ជាទីបំផុត ។ នៅពេលដែលគាត់ដឹងថាភាគចុងចប់នៃជីវិតគាត់បានធ្វើដំណើរជិតមកដល់ហើយ, គាត់ក៏បានដោះលែងខ្ញុំបម្រើរបស់គាត់មួយចំនួន, ចែកចាយទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គាត់, បញ្ជាឲ្យគេធ្វើពីធីរំឭកថ្ងៃកំណើតរបស់គាត់ និងថ្ងៃកំណើតនៃឪពុកម្ដាយរបស់គាត់នៅថ្ងៃទី-១០នៃខែកាមេឡេអុង (Gaméléon) ។ គាត់បានប្រគល់សួនច្បារព្រមទាំងសៀវភៅរបស់គាត់ទាំងអស់ទៅឈ្មោះ ហ៊ែរម៉ាគុស ដឺម៉េតឺឡាំង ដែលត្រូវបន្តដំណែងពី គាត់, ក្នុងលក្ខ័ណដែលថាបុគ្គលម្ចាស់ការបច្ចុប្បន្ន ត្រូវតែប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះបន្តទៅទៀតទៅអ្នកមាននាទីកាន់កាប់ទីកន្លែងនេះនៅក្នុងអនាគតកាល ។ គាត់ក៏បានសរសេរលិខិតមួយទៅអ៊ីដូម៉េណេមានសេចក្ដីដូច្នេះថា ៖

« នៅទីបំផុត, ដោយសារតែគុណបុណ្យព្រះជាម្ចាស់, ខ្ញុំក៏បានរស់នៅដោយសេចក្ដីសុខសប្បាយរហូតដល់ថ្ងៃចុងចប់នៃជីវិតរបស់ខ្ញុំ ។ នៅក្នុងពេលនេះខ្ញុំមានសេចក្ដីទុក្ខកង្វល់យ៉ាងខ្លាំង ដោយសារតែរោគរបស់ខ្ញុំវាស៊ីរូងពោះវៀនហើយ និងក្រពះនោម ដែលបណ្ដាលឲ្យមានការឈឺផ្សារដែលគេមិនអាចនឹក

ស្មានបាន ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, នៅកណ្តាលសេចក្តីឈឺចាប់វេទនារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានតែសេចក្តីត្រេកអរសប្បាយក្នុងបញ្ញាញាណ, ដោយនឹករឭកឃើញទៅដល់ការវែកញែកអធិប្បាយ និងគុណធ៌មរបស់ខ្ញុំដែលធ្វើឲ្យបានចម្រុងចម្រើនដល់ទស្សនវិជ្ជា ។ ខ្ញុំសូមឲ្យលោកជួយ, នៅក្នុងនាមនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលលោកតែងតែមានចំពោះខ្ញុំ, មើលថែរក្សាដល់កូនចៅរបស់មេត្រូដ្ឋរុសផង » ។

រយៈពេល១៤ថ្ងៃ ក្រោយមកបន្ទាប់ពីរោគរបស់គាត់បានចាប់ផ្តើមឡើង, អេពីគួរក៏បានចូលទៅជ្រមុជនៅក្នុងធុងទឹកក្តៅ ដែលគាត់បានឲ្យគេរៀបចំជាពិសេស ។ នៅពេលដែលគាត់ចូលដល់ក្នុងទឹកកាលណា, គាត់ក៏បានសុំស្រាក្រហមសុទ្ធមួយកែវ ។ គាត់បានផ្តែផ្តាំដល់កូនចៅគាត់នៅទីនោះឲ្យនឹករឭក ឃើញដល់គាត់ហើយនិងសុភាសិតរបស់គាត់ជានិច្ច, គាត់ក៏លើកស្រាអកឡើង រួចក៏ដាច់ខ្យល់មួយរំពេជ ។ សេចក្តីស្លាប់នេះបានមកដល់នៅក្នុងឆ្នាំទី១នៃអូ-ឡាំព្យ៉ាដ១២៧ ។ ពួកអ្នកស្រុកអាតែ្ននបានសំដែងនូវសេចក្តីសោកស្តាយស្រណោះយ៉ាងខ្លាំងពន់ប្រមាណចំពោះរូបគាត់ ។៚

❑ ❑

❑